

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 22.06.2016

Vår ref.: 201601195-13

Arkiv: 611

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Frode Berntin Johansen

22959176/fbj@nve.no

Ombygging av Skjomen koplingsstasjon. Oversendelse av tillatelser.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF og Statkraft AS konsesjon for å bygge om og fortsatt drive Skjomen koplingsstasjon. Statnett har også fått ekspropriasjonstillatelse til å gjennomføre tiltaket. Vedlagt oversendes NVEs tillatelser (anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse) og ett eksemplar av notatet ”Bakgrunn for vedtak” av i dag. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/kraftledninger.

Disse tillatelsene kan påklages, se opplysninger i konsesjonsdokumentet og ekspropriasjonstillatelsen. Klagefristen er satt til 15.08.2016 på grunn av sommerferien. Eventuelle klager vil bli sendt Dem til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Vi minner om at ekspropriasjonstillatelsen faller bort hvis skjønn ikke er begjært innen ett år fra endelig vedtak, jf. oreigningsloven § 16.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) av 26.03.2010 nr 489. Konsesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Frode Berntin Johansen
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste:

Statkraft AS
Statnett SF

Bakgrunn for vedtak

Ombygging av Skjomen koplingsstasjon

Narvik kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Statnett SF og Statkraft Energi AS
Referanse	201601195-9
Dato	22.06.2016
Notatnummer	KN-notat 17/2016
Ansvarlig	Siv Sannem Inderberg
Saksbehandler	Frode Berntin Johansen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Statnett SF og Statkraft AS tillatelse til å bygge om Skjomen koplingsanlegg til nytt innendørs GIS-anlegg. Tiltaket medfører at det settes opp en ny bygning på stasjonsområdet og at eksisterende bygning for høyspentanlegg fjernes. Det er også gitt tillatelse til å bygge et ca. 80 meter langt skrednett og bruk av areal til midlertidig riggområde og massedeponi. Statnett har også fått ekspropriasjonstillatelse til å gjennomføre tiltaket.

Innhold

Sammendrag	1
Innhold	1
1 Søknaden	2
1.1 Omsøkte tiltak	2
2 NVEs behandling av søknaden.....	2
2.1 Høring av konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon	2
2.2 Innkomne merknader.....	3
3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven.....	3
3.1 Vurdering av tekniske og økonomiske forhold	3
3.2 Vurdering av visuelle virkninger.....	4
3.3 Vurderinger av virkninger for kulturminner og kulturmiljø.....	5
3.4 Skredsikring	5
3.6 Vurdering av naturmangfold	7
3.7 Eksisterende vei.....	8
3.8 Forskrift om konsekvensutredninger	8
4 NVEs avveining, konklusjon og vedtak om søknad etter energiloven.....	8
5 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse	9
5.1 Hjemmel	9
5.2 Omfang av ekspropriasjon.....	9
5.3 Interesseavveining	9
5.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé	9
5.3.2 Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade	10
5.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon	10
5.5 Forhåndstiltredelse	10
Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess	11

1 Søknaden

1.1 Omsøkte tiltak

Statnett SF har i søknad, datert 22.02.2016, søkt om tillatelse til ombygging av Skjomen koplingsstasjon i Narvik kommune, Nordland. Dagens stasjon i Skjomen er et innendørs GIS-anlegg bygget i 1973 og består av tre 132 kV linjeavganger eiet av Statnett, og tre transformatorfelt eiet av Statkraft. Stasjonen har passert antatt teknisk levealder. Stasjonen var utsatt for en brann i 1998 som gjorde at det lekket gass fra anlegget. Lekkasje førte til dannelse av flussyre og saltsyre, som har tæret ytterligere på komponentene. Anlegget er et av de første GIS-anleggene som ble bygget i landet, og det finnes derfor ikke reservedeler til dette. Alle deler må derfor spesiallages dersom det skulle oppstå en feil, noe som fører til lang utfallstid for stasjonen. Statnett ser derfor behov for å fornye stasjonen. Stasjonstomten er meget liten, og er plassert mellom bratt fjell og sjøen. Dette gjør at man er nødt til å bygge en plassbesparende løsning, og Statnett søker derfor om å bygge et nytt innendørs GIS-anlegg på stedet.

Statnett søker etter energiloven til å bygge og drive følgende:

- Seks stk. innendørs 132 kV bryterfelt, hvorav tre eies av Statnett og tre av Statkraft Energi AS (Statnett søker på vegne av Statkraft for dette).
- Nødvendig kabelanlegg fra kabelendemaster og transformatorer
- Nytt bygg for høyspentanlegg, kabelkjeller og teknisk del med et areal på ca. 450 m².
- Nødvendige kulverter og kabelføringsveier
- Midlertidig riggområde og massedeponi.
- Et ca. 80 meter langt skredsikringsnett.

Ombyggingen innebærer at Statnett har behov for å erverve ca. 1500 m² areal fra eiendom som i dag tilhører Statkraft Energi AS, Nordkraft Produksjon AS og en privat grunneier. Statnett søker om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova til dette.

2 NVEs behandling av søknaden

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter oreigningslova. Konsesjonssøknaden behandles også etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og NVE er ansvarlig myndighet for behandling av energianlegg etter denne forskriften. Tiltaket skal også avklares etter andre sektorlover som kulturminneloven og naturmangfoldloven, i tillegg til at anlegget må merkes i henhold til gjeldende retningslinjer i forskrift for merking av luftfartshindre. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A.

2.1 Høring av konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon

Konsesjonssøknaden og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse for ny Skjomen koplingsstasjon ble sendt på høring 29.02.2016. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 25.04.2016. Søknadene ble sendt til Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune, Narvik kommune, Nordkraft AS, Nordkraft Produksjon AS, Statkraft Energi AS og grunneier Bjørn Sandmo.

2.2 Innkomne merknader

NVE mottok to høringsuttalelser til søknaden. Uttalelsene er sammenfattet under.

Nordland fylkeskommune skriver i brev, datert 01.04.2016, at tiltaket ikke er i konflikt med kjente verneverdige kulturminner, og at potensialet for at slike finnes er beskjedent. De minner om at tiltakshaver har meldeplikt dersom man under anleggsarbeidet skulle treffe på fornminner.

Skjomen bygdeutvalg påpeker i brev til Narvik kommune med kopi til NVE, datert 23.04.2016, at tiltaket vil medføre betydelig transport av tungt utstyr og materiell. Dette vil belaste veien kraftig, og bygdeutvalget krever at kommunen setter krav om at Statnett må utbedre veien og asfaltere den.

3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt prosjekt har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

I dette kapittelet vil NVE redegjøre for vår vurdering av de omsøkte anleggene og innkomne merknader.

3.1 Vurdering av tekniske og økonomiske forhold

Skjomen koblingsanlegg knytter produksjonen fra Skjomen kraftverk til sentralnettet. Kraftverket har en installert effekt på 300 MW. Fra koblingsstasjonen går det avganger til Ballangen, Narvik og Ofoten.

Den omsøkte løsningen innebærer at dagens GIS-bygning rives, og et ny bygning oppføres ved siden av. Statnett har vurdert å bygge nytt anlegg der det eksisterende står i dag, men dette medfører at kraftverket må stenges ned hele anleggsperioden på 9-12 måneder. Dette vil i så fall være svært kostbart for Statkraft grunnet store vanntap, og krevende for Statnett ved at det gir en anstrengt kraftsituasjon i området i en lang periode. Denne løsningen er derfor ikke omsøkt. Statnett har også vurdert å flytte koblingsanlegget til Lappviklemmen oppe i fjellet. Denne løsningen vil medføre at det må bygges to nye dobbeltkurs kraftledninger fra Skjomen til Lappviklemmen, noe som er teknisk vanskelig grunnet ulendt terreng samt vil medføre større naturinngrep. Løsningen er dessuten 40 millioner kroner dyrere enn den omsøkte løsningen. Statnett har heller ikke omsøkt denne løsningen.

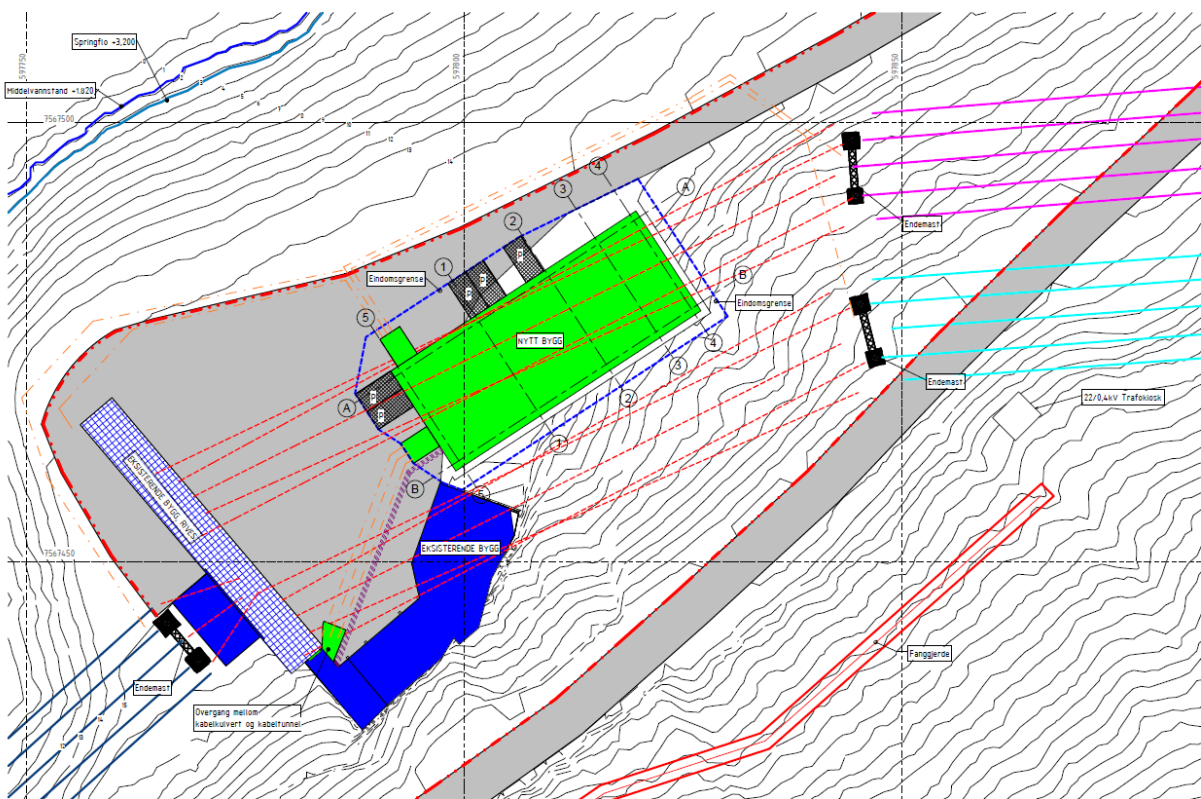
Stasjonen er viktig for forsyningssikkerheten nord for Ofoten og ut mot både Lofoten, Vesterålen og Harstad. Produksjonen i Skjomen kraftverk er viktig for å forsyne området med strøm og stasjonen er spesielt viktig for at området tåler feil i nettet uten langvarige avbrudd. Verste konsekvens ved utfall/feil i Skjomen stasjon er at man får avbrudd i strømforsyningen til hele Nord-Norge. I situasjoner med tunglast er regionen helt avhengig av Skjomen kraftverk ved separatudrift, noe som har skjedd relativt ofte de senere årene. I løpet av 2016 vil imidlertid ny 420 kV ledning mellom Ofoten og Balsfjord komme i prøvedrift, noe som vil redusere sannsynligheten for separatudrift betraktelig. Skjomen stasjon vil fortsatt være en viktig stasjon for regionen.

Skjomen er en del av et avsnitt i kraftsystemet som har vist seg sårbar, og det har av ulike årsaker vært flere strømprudd i området. Det er viktig at nettet i området bygges ut robust, pålitelig og fremtidsrettet. Skjomen er og vil forbli en viktig koblingsstasjon i området og regionen, og NVE mener derfor at anlegget er viktig for forsyningssikkerheten i området.

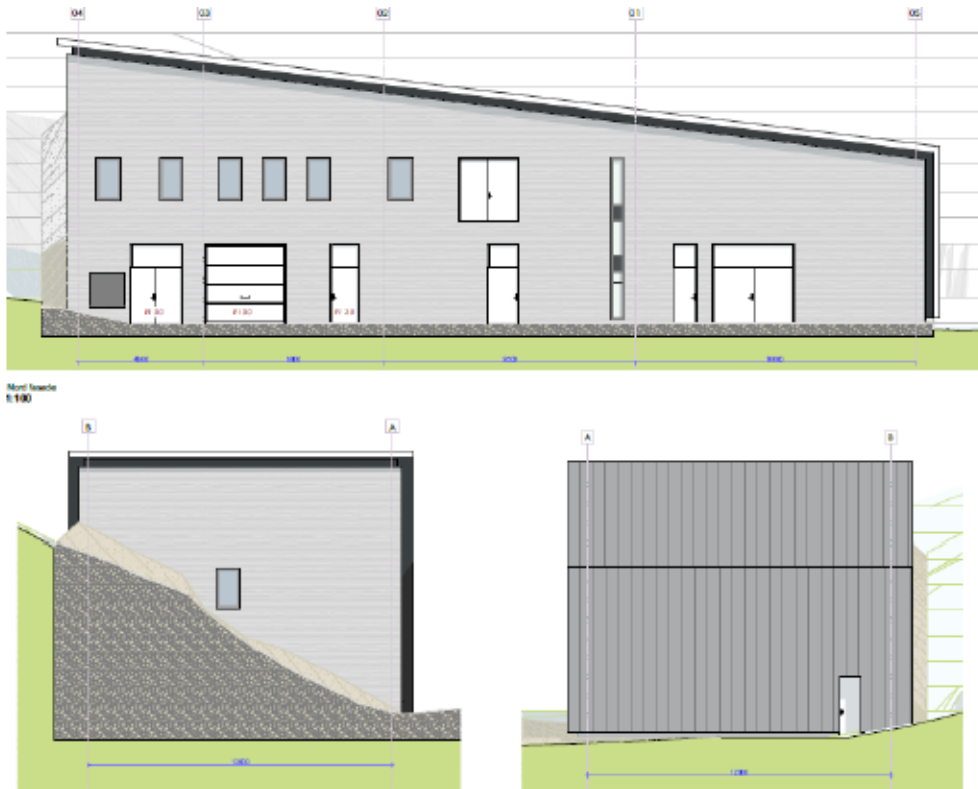
Skjomen er et GIS-isolert anlegg i dag og er også omsøkt som dette fremover også på grunn av lite tilgjengelig areal. Et innendørsanlegg i dette området, vil etter NVEs mening medføre lav feilsannsynlighet fordi det skjermes fra vind og vær. Det er noe usikkerhet knyttet til reparasjonstiden for GIS-anlegg av denne typen, men den vil trolig være betydelig lenger enn for et AIS-anlegg. Statnett planlegger imidlertid å kjøpe inn reservefelt til anlegget, i tillegg til at anleggets viktige deler som brytere og samleskinne er dubleret. Dette vil bidra til å redusere eventuelle reparasjonstider og NVE anser at dette er en god teknisk løsning. Ettersom tomten er liten og rasutsatt og dermed ikke tillater en god løsning med AIS-anlegg, er NVE derfor enig med Statnett i at det er nødvendig å rehabilitere anlegget etter den løsningen Statnett har omsøkt.

3.2 Vurdering av visuelle virkninger

Skjomen koplingsstasjon er plassert mellom sjøen og fjellet nesten innerst i fjorden Sør-Skjomen. Det er ingen hus som har innsyn til stasjonen, men den er synlig fra veien som går inn til bygda Skjombotn. Utover de som kjører på veien er stasjonen i hovedsak synlig fra de som ferdes med båt på fjorden.

Figur 1: Skisse som viser anleggets utforming. Eksisterende bygg er vist i blått, mens GIS-bygningen (450 m²) er vist i grønt. Det skraverte blå feltet til venstre er dagens GIS-bygning som rives.

Figur 2: Skisse som viser utformingen av GIS-bygningen

Ombyggingen innebærer at det bygges en ny bygning på ca. 450 m² som skal huse GIS-anlegget. Dette bygges i tråd med Statnetts standarder for denne type bygg. Bygget vil oppføres i samme utforming som den eksisterende bygningen. Det vil imidlertid være noe større enn disse. Til tross for at det nye bygget er større enn det eksisterende vil ikke stasjonen fremstå særlig visuelt endret, da det eksisterende bygget skal rives.

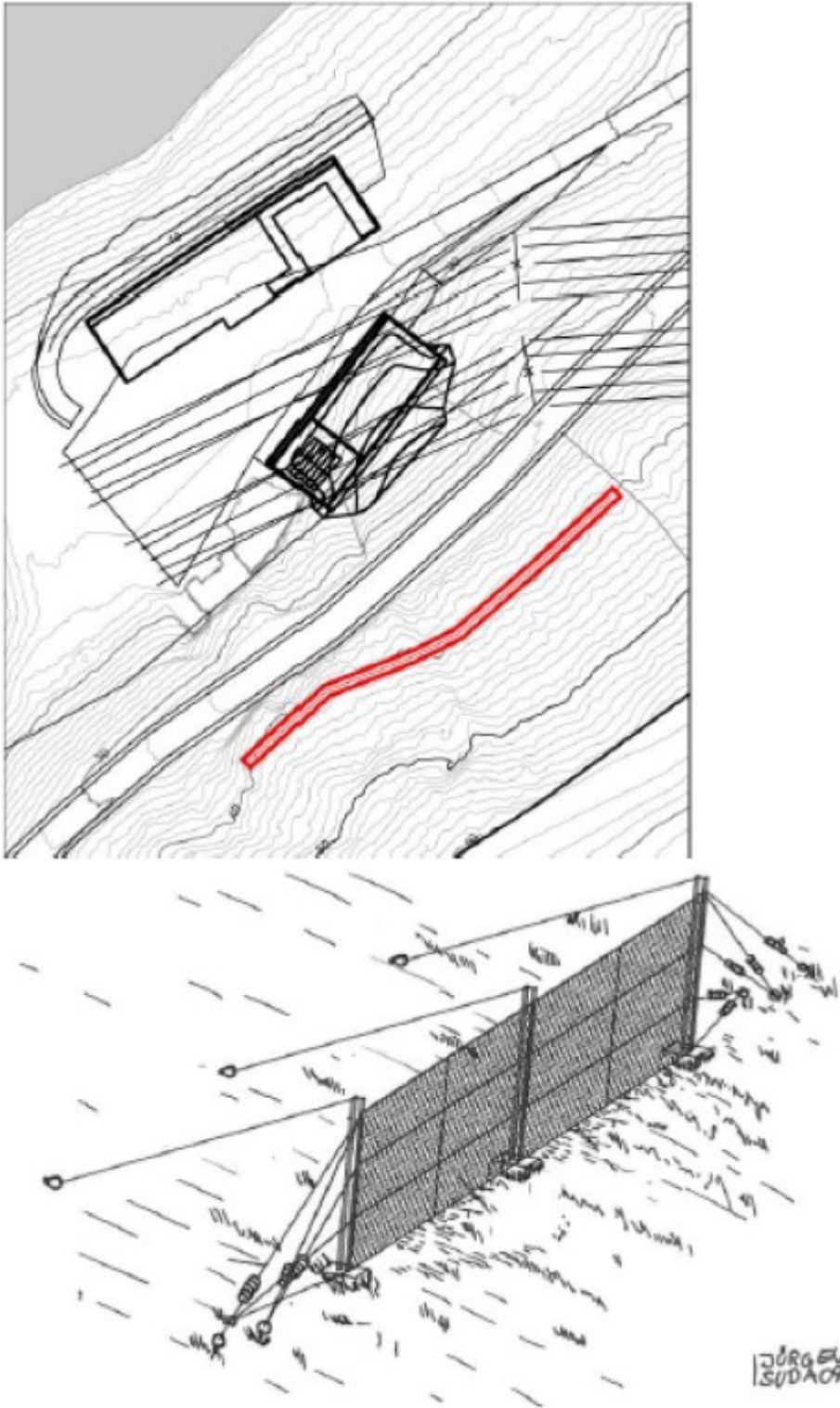
3.3 Vurderinger av virkninger for kulturminner og kulturmiljø

Det er ingen kjente kulturminner som blir berørt av tiltaket. Nordland Fylkeskommune ber i sin uttalelse Statnett om å melde fra dersom man under anleggsarbeidet skulle finne automatisk fredede kulturminner. NVE forutsetter at Statnett gjør dette.

3.4 Skredsikring

Området hvor stasjonen ligger er innenfor faresone for 1000- og 5000-års skred. På grunn av stasjonens betydning for forsynings sikkerheten i området skal Statnett sikre den i henhold til TEK 10 klasse 2 (1000-års skred). For å få til dette har Statnett søkt om å få sette opp et ca. 80 meter langt skrednett i fjellet over stasjonen, se figur 3.

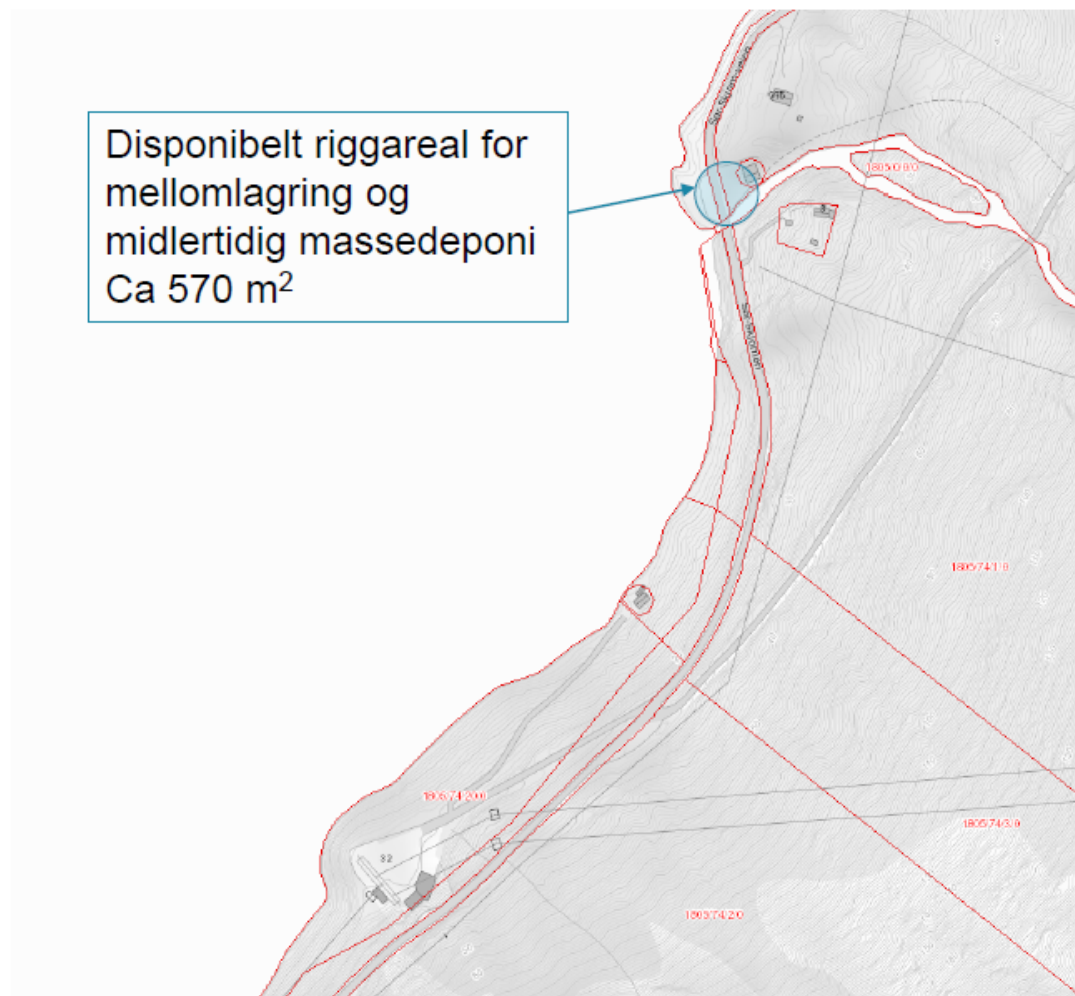
Nettet plasseres i fjellsiden ovenfor veien. NVE mener nettets gjennomsiktighet kombinert med god bakgrunnsdekning gjør at det ikke vil bli veldig synlig for de som kjører langs veien. Uansett vil nettet fremstå som en teknisk del av stasjonen, og vil derfor være en liten del av inngrepet stasjonen representerer. NVE mener virkningene av nettet er langt mindre enn fordelene som oppnås ved å bygge det, og vil derfor gi Statnett tillatelse til å bygge fangnettet.

Figur 3. Plasseringen av skrednettet er vist med rødt, og utformingen vises i skissen nedenfor.

3.5 Riggområde og massedeponi

Statnett søker om å få etablere et midlertidig riggområde og massedeponi på totalt ca. 570 m² plassert langs veien om lag 500 meter nord for Skjomen kopplingsstasjon. Området hvor dette er omsøkt består av et åpent område med noe buskvegetasjon av bjørk og er allerede delvis opparbeidet areal. Området vil brukes til midlertidig plassering av materiell, verktøy, utstyr samt mellomlagring av utgravd masse før denne kjøres bort. NVE har ingen innvendinger mot dette, men forutsetter at Statnett fjerner massene og rydder området etter endt anleggsarbeid. Det er ikke søkt om ekspropriasjonstillatelse for bruk av dette området.

Figur 4: Kart som viser plassering av midlertidig riggområde og massedeponi ca. 500 meter nord for Skjomen kopplingsstasjon.

3.6 Vurdering av naturmangfold

Ombyggingen av Skjomen kopplingsstasjon skjer i hovedsak inne på eksisterende stasjonsområde. Den nye bygningen vil plasseres på et areal inne på stasjonsområdet, og som i dag delvis er grusbelt og delvis er dekket av enkelte busker. Riggområde og massedeponi ligger på et tilsvarende område noe lengre nord, men hvor vegetasjonen også består av enkelte bjørkebusker. NVE mener tiltaket har svært

beskjedent omfang i områder som ikke har særlige biologiske verdier, og NVE mener derfor tiltaket ikke vil ha virkninger for naturmangfoldet i området. NVE ser derfor ikke behov for at tiltaket vurderes etter naturmangfoldloven.

3.7 Eksisterende vei

Skjomen bygdeutvalg skriver i sin uttalelse at de mener transport av materiell vil belaste veien inn til Skjomen kopplingsstasjon i en slik grad at den må oppgraderes. Statnett skriver i søknaden at «*Eiere av aktuelle veier og riggområdet vil før anleggsstart bli kontaktet for tillatelse til nødvendig oppgradering, bruk og for avklaring av erstatning for slitasje/skade som eventuelt påføres veiene eller riggplassene*». Erstatningsspørsmålet er et privatrettslig anliggende som vil måtte løses gjennom minnelige avtaler eller skjønn. NVE mener imidlertid at det er rimelig at Statnett sørger for å holde veien i tilsvarende stand som den er før anleggsarbeidene begynner. Dette vil etter NVEs vurdering delvis ivareta de kravene Skjomen bygdeutvalg har stilt til oppgradering av veien.

3.8 Forskrift om konsekvensutredninger

Sammenholdt med tiltakets omfang og plassering mener NVE at søknaden gir en tilfredsstillende framstilling og vurdering av konsekvenser ved gjennomføring av tiltaket, jf. krav til søknad etter energiloven og til behandling av søknad, som er gitt i forskrift om konsekvensutredninger av tiltak etter sektorlover. NVE mener at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger i henhold til forskriftens vedlegg III, og vi har ikke sett behov for å stille krav til supplerende utredninger, jf. § 3 første og fjerde ledd. Samlet gir søknaden, høringen og de tilleggsopplysninger som NVE har mottatt tilstrekkelig grunnlag til å fatte avgjørelse i saken.

4 NVEs avveiinger, konklusjon og vedtak om søknad etter energiloven

NVE har vurdert Statnetts søknad om å få bygge Skjomen kopplingsanlegg med et GIS-anlegg i et bygg på ca. 450 m². NVE har i dette notatet redegjort for vurderingsgrunnlag og tekniske, økonomiske, samfunns- og miljømessige virkninger.

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper det omsøkte prosjektet har for samfunnet som helhet. Det kan innvilges konsesjon til prosjekter som anses som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si hvis de positive virkningene anses som større enn de negative, jf. energiloven § 1.

NVE mener at det er nødvendig å oppgradere og bygge om Skjomen kopplingsstasjon på grunn av alder og korrosjonsskader. Tiltaket vurderes til å ha minimale virkninger for miljøet rundt, og NVE mener stasjonen vil fremstå med relativt like visuelle virkninger som i dag etter ombyggingen.

I medhold av energiloven gir NVE konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Narvik kommune i Nordland fylke, ref. NVE 201601195-10 og 11:

- Seks stk. innendørs 132 kV bryterfelt, hvorav tre eies av Statnett og tre av Statkraft Energi AS.
- Nødvendig kabelanlegg fra kabelendemaster og transformatorer.
- Nytt bygg for høyspentanlegg, kabelkjeller og teknisk del med et areal på ca. 450 m².
- Nødvendige kulverter og kabelføringsveier.

- Midlertidig riggområde og massedeponi.
- Et ca. 80 meter langt skredsikringsnett.

5 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønns sak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. oreigningslova § 12.

5.1 Hjemmel

Statnett har i medhold av oreigningslova § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Oreigningslova § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene. Tre grunneiere blir berørt av tiltakene som NVE meddeler konsesjon til.

5.2 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Statnett søker om ekspropriasjon til eiendomsrett for følgende arealer:

- Ca. 1500 m² nødvendig areal for oppføring av nytt GIS-bygg.
- Et ca. 80 meter langt skrednett

5.3 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter oreigningslova § 2 annet ledd: «Vedtaket eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

Statnett har søkt om ekspropriasjon for det areal som er nødvendig for å bygge nytt bygg for høyspentanlegg.

5.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé

NVE mener de nye anleggene vil ha minimale virkninger for omgivelsene. Det nye GIS-bygget vil være noe større enn det eksisterende som rives, men NVE mener stasjonen vil fremstå med nokså like visuelle virkninger som i dag.

5.3.2 *Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade*

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet avveies mot hensynet til de grunneiere eller rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se kapittel 3.

Tre grunneiere blir direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordeler ved de anlegg det er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

5.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon

Det foreligger grunnlag etter oreigningslova § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Statnett har søkt om. Det vises til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, ref. NVE 201601195-12.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16.

NVE forutsetter at Statnett forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

5.5 Forhåndstiltredelse

Statnett søker også om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt.

Normalt forutsetter samtykke til forhåndstiltredelse at skjønn er begjært. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden, og vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner.

A.2 Oreigningslova

Tiltakshaver har også søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova. I utgangspunktet skal tiltakshaver forsøke å inngå minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere for å sikre seg nødvendige rettigheter til bygging, drift og vedlikehold av de elektriske anleggene. For det tilfelle det ikke er mulig å inngå minnelige avtaler med alle grunneiere og rettighetshavere, vil det være nødvendig med ekspropriasjonstillatelse for å kunne gjennomføre tiltaket. Etter oreigningslova § 2 nr. 19 er kraftliner, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg mulige ekspropriasjonsformål. I tillegg til ekspropriasjon er det vanlig å søke om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25, som innebærer en tillatelse til å iverksette ekspropriasjonsinngrep før det foreligger rettskraftig skjønn. Det er NVE som er ansvarlig for behandlingen etter oreigningslova.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 er ikke omfattet av lovens plandel. Lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting gjelder fortsatt. Unntaket betyr at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

Behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngå i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende regulering til vern kan for

eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

Kraftledninger med anleggskonsesjon er også unntatt fra byggesaksdelen i plan- og bygningsloven. Unntaket gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggtekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling fra kommunen. I denne saken har ikke <tiltakshaver> søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den. 1. juli 2009, og skal erstatte blant annet naturvernloven. Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Anleggskonsesjon

Meddelt:

Statnett SF

Organisasjonsnummer: 962 986 633

Dato: 22.06.2016

Varighet: 01.07.2046

Ref: 201601195-10

Kommune: Narvik

Fylke: Nordland

I medhold av lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-1, jf. forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 3-1 og delegering av myndighet fra Olje- og energidepartementet i brev av 27. november 2013, gir Norges vassdrags- og energidirektorat under henvisning til søknad av 22.02.2016 og vedlagt notat *Bakgrunn for vedtak* av i dag, anleggskonsesjon til Statnett SF.

Anleggskonsesjonen gir rett til å bygge og drive følgende anlegg i Skjomen koplingsstasjon:

- Tre stk. innendørs bryterfelt med nominell spenning 132 kV
- En ca. 450 m² stor bygning for høyspentanlegg
- Ett ca. 80 meter langt skrednett
- Nødvendig høyspenningsanlegg

Anlegget skal bygges som vist på situasjonsskisse vedlagt denne konsesjonen.

Punkt 32 i anleggskonsesjon meddelt Statnett SF den 21.12.2004, NVE-ref. 200205164-3, bortfaller når ovennevnte anlegg idriftsettes.

Vilkår

De til enhver tid gjeldende vilkår fastsatt i eller i medhold av energiloven gjelder for konsesjonæren. I tillegg fastsettes med hjemmel i energiloven § 3-5 annet ledd følgende spesielle vilkår:

1. Varighet

Konsesjonen gjelder inntil 01.07.2046.

2. Fornyelse

Konsesjonæren skal søke om fornyelse av konsesjonen senest seks måneder før konsesjonen utløper. Dersom konsesjonæren ikke ønsker fornyet konsesjon, skal det innen samme frist gis melding om dette.

3. Bygging

Anlegget skal være ferdigstilt, bygget i henhold til denne konsesjonen og idriftsatt innen 3 år fra endelig konsesjon.

Konsesjonæren kan søke om forlengelse av fristen for ferdigstilling, bygging og idriftsettelse. Slik søknad skal sendes senest seks måneder før utløpet av fristen.

Konsesjonen bortfaller dersom fristen for ferdigstilling, bygging og idriftsettelse ikke overholdes.

4. Drift

Konsesjonæren skal stå for driften av anleggene og plikter å gjøre seg kjent med de til enhver tid gjeldende regler for driften.

Bytte av driftsansvarlig selskap krever overføring av konsesjon. Eventuelt framtidig skille mellom eierskap og drift av anleggene konsesjonen omfatter, krever også godkjenning fra NVE. Godkjenning kan gis etter søknad.

5. Nedleggelse

Dersom konsesjonær ønsker å legge ned anlegget mens konsesjonen løper, skal det søkes NVE om dette. Nedleggelse kan ikke skje før vedtak om riving er fattet.

6. Endring av konsesjon

NVE kan fastsette nye vilkår for anlegget dersom det foreligger sterke samfunnsmessige interesser.

7. Tilbakekall av konsesjon

Konsesjonen kan trekkes tilbake dersom konsesjonæren tas under konkursbehandling, innleder gjeldsforhandling, eller på annen måte blir ute av stand til å oppfylle sine plikter etter konsesjonen.

8. Overtredelse av konsesjonen eller konsesjonsvilkår

Ved overtredelse av konsesjonen eller vilkår i denne konsesjonen kan NVE bruke de til enhver tid gjeldende reaksjonsmidler etter energilovgivningen eller bestemmelser gitt i medhold av denne lovgivningen.

NVE kan også i slike tilfeller på ethvert tidspunkt pålegge stans i bygging.

9. Byggtekniske krav

Utbygger skal påse at transformatorbygget etableres i samsvar med kravene i forskrift om tekniske byggverk (FOR 2010-03-26 nr. 489) så langt disse kravene passer for bygget.

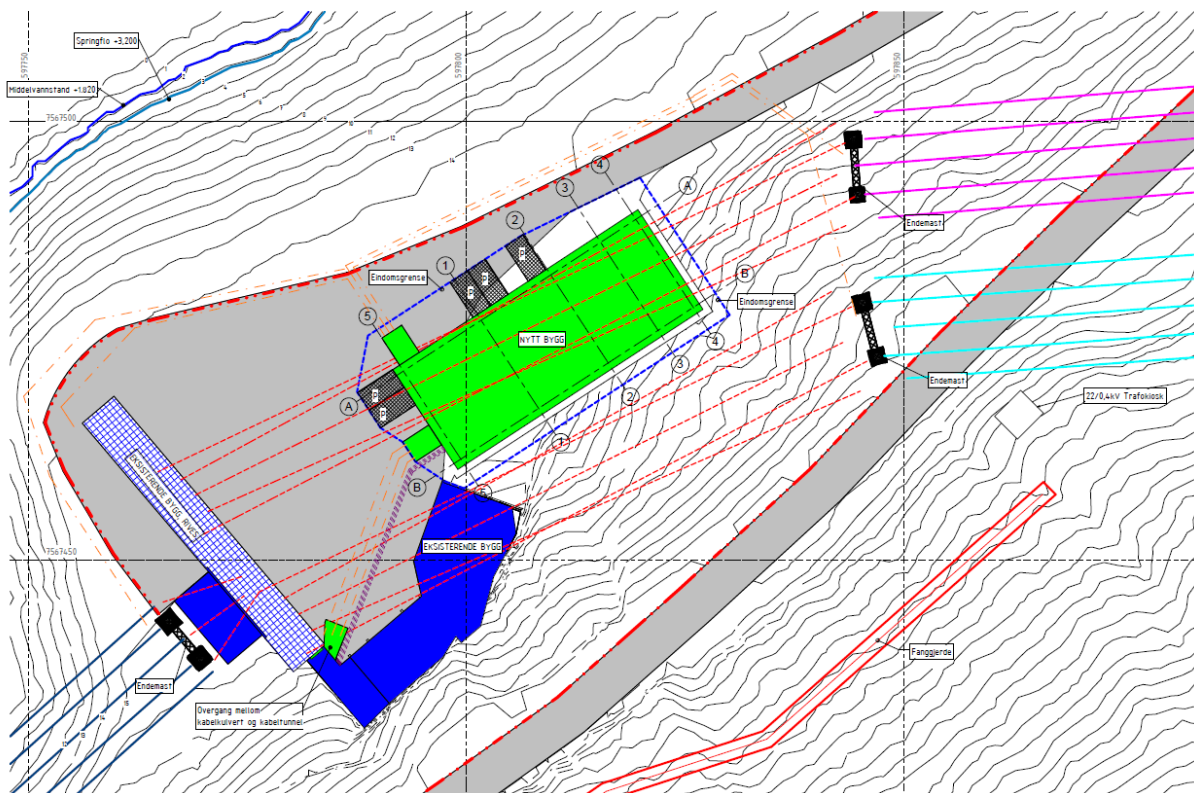
Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 15.08.2016, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

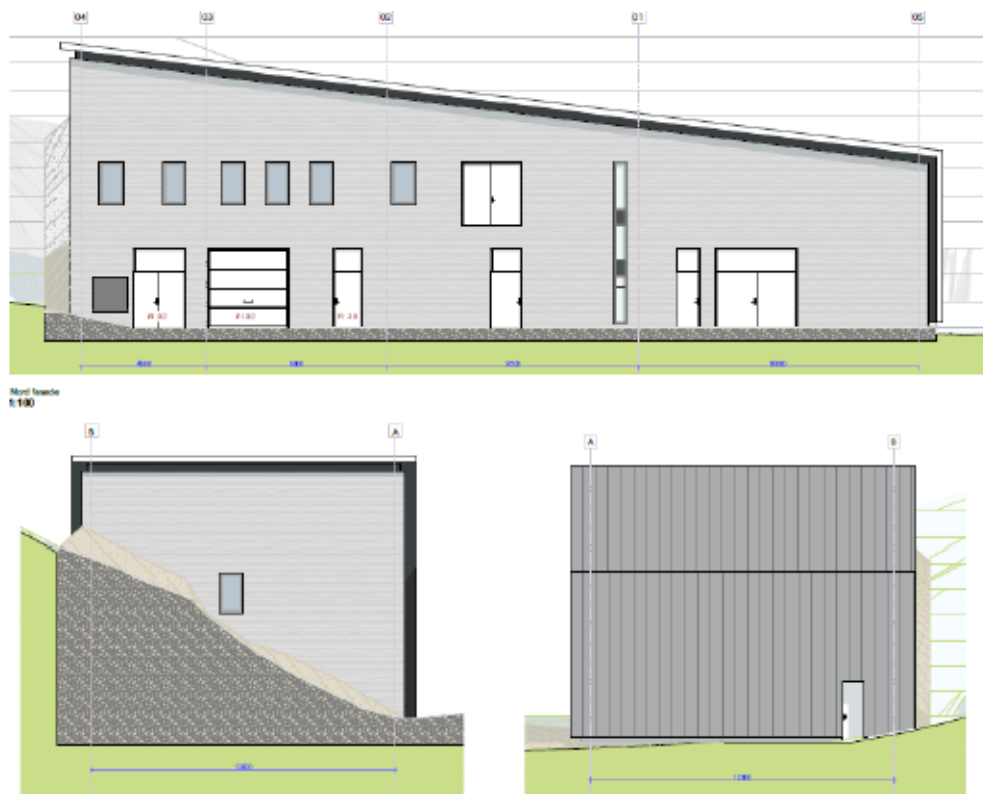
Rune Flatby
avdelingsdirektør

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

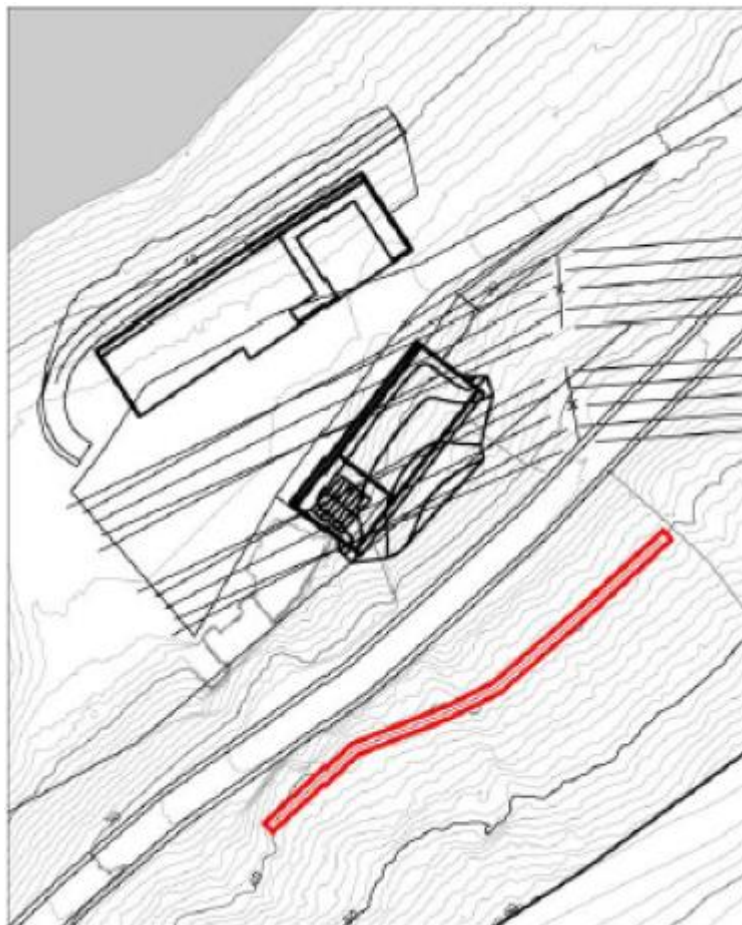
Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Situasjonsskisse som viser anleggets utforming

Utforming av bygning for høyspentanlegg

Plassering av skrednett

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Anleggskonsesjon

Meddelt:

Statkraft Energi AS

Organisasjonsnummer: 987 059 699

Dato: 22.06.2016

Varighet: 01.07.2046

Ref: 201601195-11

Kommune: Narvik

Fylke: Nordland

I medhold av lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 3-1, jf. forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 3-1 og delegering av myndighet fra Olje- og energidepartementet i brev av 27. november 2013, gir Norges vassdrags- og energidirektorat under henvisning til søknad av 22.02.2016 og vedlagt notat *Bakgrunn for vedtak* av i dag, anleggskonsesjon til Statkraft Energi AS.

Anleggskonsesjonen gir rett til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Skjomen koplingsstasjon:

- Tre stk. innendørs bryterfelt med nominell spenning 132 kV
- Nødvendig høyspenningsanlegg

Anleggskonsesjonen gir også rett til å fortsatt drive følgende elektriske anlegg i Skjomen kraftverk:

- Tre stk. generatorer hver med ytelse 120 MVA og spenning 14 kV
- Tre stk. transformatorer hver med ytelse 120 MVA og omsetning 141147 kV
- En ca. 72 km lang kraftledning fra Ofoten til Båtsvatn, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 70. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 12,3 km lang kraftledning fra Ipto til Måledam, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 50. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 21 km lang kraftledning fra T-avgreining til Ipto lukehus, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 35. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 5,5 km lang kraftledning fra Måledam til Langvatn inntak, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt Stål 16. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 13,7 km lang kraftledning fra Ofoten til Nordalen, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 120. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 3,2 km lang kraftledning fra Stasjonsholmen til Losi, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt Stål 16. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 10,3 km lang kraftledning fra Kjårda til Inntak Kjårda, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 35. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 1 km lang kraftledning fra Båtsvann kraftverk til Kjøreris, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt Stål 16. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 5 km lang kraftledning fra Båtsvann kraftverk til inntak, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 35. Mastene er bygd av tre.
- En ca. 4 km lang kraftledning fra Lappvika til Lappviklemmen, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt FeAl 35. Mastene er bygd av tre.

Anlegget skal bygges som det fremgår av kart vedlagt denne konsesjonen.

Punkt 46 i anleggskonsesjon meddelt Statkraft Energi AS 15.09.2008, NVE-ref. 200801244-1, bortfaller herved.

Vilkår

De til enhver tid gjeldende vilkår fastsatt i eller i medhold av energiloven gjelder for konsesjonæren. I tillegg fastsettes med hjemmel i energiloven § 3-5 annet ledd følgende spesielle vilkår:

1. Varighet

Konsesjonen gjelder inntil 01.07.2046.

2. Fornyelse

Konsesjonæren skal søke om fornyelse av konsesjonen senest seks måneder før konsesjonen utløper. Dersom konsesjonæren ikke ønsker fornyet konsesjon, skal det innen samme frist gis melding om dette.

3. Bygging

Anlegget skal være ferdigstilt, bygget i henhold til denne konsesjonen og idriftsatt innen 3 år fra endelig konsesjon.

Konsesjonæren kan søke om forlengelse av fristen for ferdigstilling, bygging og idriftsettelse. Slik søknad skal sendes senest seks måneder før utløpet av fristen.

Konsesjonen bortfaller dersom fristen for ferdigstilling, bygging og idriftsettelse ikke overholdes.

4. Drift

Konsesjonæren skal stå for driften av anleggene og plikter å gjøre seg kjent med de til enhver tid gjeldende regler for driften.

Bytte av driftsansvarlig selskap krever overføring av konsesjon. Eventuelt framtidig skille mellom eierskap og drift av anleggene konsesjonen omfatter, krever også godkjenning fra NVE. Godkjenning kan gis etter søknad.

5. Nedleggelse

Dersom konsesjonær ønsker å legge ned anlegget mens konsesjonen løper, skal det søkes NVE om dette. Nedleggelse kan ikke skje før vedtak om riving er fattet.

6. Endring av konsesjon

NVE kan fastsette nye vilkår for anlegget dersom det foreligger sterke samfunnsmessige interesser.

7. Tilbakekall av konsesjon

Konsesjonen kan trekkes tilbake dersom konsesjonæren tas under konkursbehandling, innleder gjeldsforhandling, eller på annen måte blir ute av stand til å oppfylle sine plikter etter konsesjonen.

8. Overtredelse av konsesjonen eller konsesjonsvilkår

Ved overtredelse av konsesjonen eller vilkår i denne konsesjonen kan NVE bruke de til enhver tid gjeldende reaksjonsmidler etter energilovgivningen eller bestemmelser gitt i medhold av denne lovgivningen.

NVE kan også i slike tilfeller på ethvert tidspunkt pålegge stans i bygging.

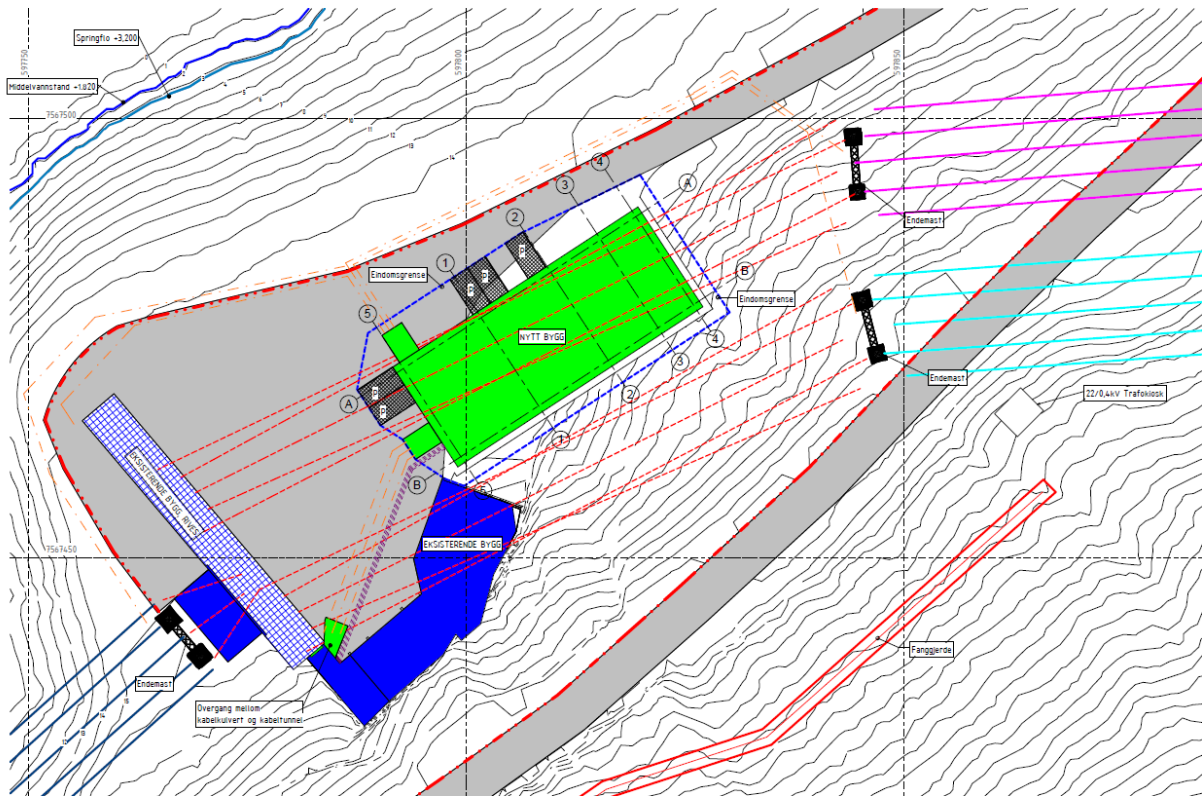
Klageadgang

Avgjørelsen om å bygge nye anlegg i Skjomen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 15.08.2016, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Situasjonsskisse som viser anleggets utforming

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 22.06.2016

Vår ref.: 201601195-12

Arkiv: 611

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Frode Berntin Johansen

22959176/fbj@nve.no

Ombygging av Skjomen koplingsstasjon. Samtykke til ekspropriasjon.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknad av 22.02.2016 fra Statnett SF.

NVE har, etter en samlet vurdering, funnet at samfunnsmessige fordeler som vinnes ved nedenfor angitte anlegg, utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre. For nærmere begrunnelse for vedtaket viser NVE til notatet "Bakgrunn for vedtak" av i dag.

I medhold av lov om overføring av fast eiendom av 23.10.1959, § 2 nr. 19, og bemyndigelse gitt ved kgl. res. 05.11.1982, gir NVE herved Statnett SF tillatelse til å kreve nødvendig grunn og rettigheter avstått i Narvik kommune i Nordland fylke for ombygging og drift av Skjomen koplingsstasjon.

Tillatelsen gir rett til ekspropriasjon av eiendomsrett for følgende arealer:

- Areal til bygning for høyspenningsanlegg

Tillatelsen gir rett til ekspropriasjon av bruksrett for følgende arealer:

- Nødvendig areal for bygging av et ca. 80 meter langt skrednett.
- Nødvendig adkomst, ferdsel og transport. Dette gjelder blant annet rettigheter til adkomst, ferdsel og transport av utstyr, materiell og mannskap på eksisterende privat vei mellom offentlig vei og lednings-/stasjonsanlegg, i terrenget mellom offentlig eller privat vei fram til ledningsanleggene og terrengtransport i ledningstraseen. Bruksretten gjelder også for uttransport av tømmer som hugges i traseen, nødvendig transport som følge av riving av eksisterende ledninger og uttransport av gammelt materiell. Bruksretten gjelder også landing med helikopter.

Anleggene skal i det vesentlige være som vist på kart vedlagt anleggskonsesjon av i dag.

NVE forutsetter at Statnett SF forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere/rettighetshavere. Det forutsettes at De underretter grunneierne/rettighetshaverne om ekspropriasjonstillatelsen, jf. forvaltningsloven kap. V. Vedlagte orienteringsbrev med NVEs påtegning bes sendt til grunneiere og rettighetshavere snarest.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen 15.08.2016, jf. forvaltningsloven kap. VI. En eventuell klage skal være skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Ekspropriasjonstillatelsen faller bort hvis skjønn ikke er begjært innen ett år fra endelig vedtak, jf. oreigningsloven § 16.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: